

Eina nuo 1988 m. spalio 28 d.

LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ SĄJUNGOS SAVAITRAŠTIS

* 2012 m. gegužės 18 d. *

Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės šventė

Viena iš tradicinių šventų – Lietuvos kariuomenės ir visuomenės suartėjimo diena tarpukario Lietuvoje buvo rengiama ir prasmingai švenčiama trečiąji gegužės šeštadienį. Atkūrus Lietuvos valstybingumą nuo 1993 metų ši šventė – Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės diena – vėl atgavinta ir įgavo dar didesnę prasmę, nes šią dieną beatodai-riškai bendrauja ir bičiuliai-jausi visos kartos – okupaciją negandas patyrę žilagallvai Laisvės kovotojai, Lietuvos kariuomenės kariai ir mūsų jauniausieji – moksleiviai, studentai, jaunimo organizacijų nariai.

Gegužės 15 dieną Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės diena paminėta Divizijos generolo

Divizijos generolo Stasio Raštikio Lietuvos kariuomenės mokyklos viršininkas plk. Albertas Dapkus pasveikino šventės svečius

Divizijos generolo Stasio Raštikio Lietuvos kariuomenės mokyklos viršininkas plk. Albertas Dapkus pasveikino šventės svečius

rininkų mokyklą, pasidalijo pirmasis viršininkas plk. Bro-nislovas Vizbaras. „Linkiu-jaunimui augti tvirtam ir sau-goti savo Tėvynę, kad okupa-

aukas ir reikšmę. Savo pasisa-kymą baigdamas karys sava-noris paragino jaunimą puo-selėti ir mylėti savo kraštą, nes, Zigmo Sierakausko žo-

Šventėje dalyvavo moksleiviai, jaunimo organizacijų nariai

Stasio Raštikio Lietuvos kariuomenės mokykloje Kaune. Mokyklos vadovybės kvietimu šventėje dalyvavo Kauno miesto savivaldybės adminis-tracijos atstovai, Kauno igu-los vienetų karininkai, Lie-tuvos laisvės kovų sąjūdžio nariai – buvę partizanai, kitų visuomeninių organizaci-jų nariai bei Kauno miesto ir rajono mokyklų bendruome-nė. Nuoširdžiais prisimini-mais apie 1990 metų pabaigoje kuriamą Lietuvos kariuomenę ir Karininkų kursus, vėliau performuotus į Puska-

Nuotr. Vilniaus Kaminsko

cijos dienos daugiau niekada nepasikartotų, – linkėjo pulkininkas. Sveikindamas Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio vardu štabo narys j. ltn. Zigmantas Tamakauskas pa-kvietė mokyklos karius ir moksleivius visada gerbti valstybės vėliavą bei prisi-minti svarbiausius istorinius įvykius, atvedusius okupuo-tą Lietuvą į valstybingumo atkūrimą ir išsaugojimą, – Nepriklausomybės kovų, partizaninio Lietuvos karo bei 1941 metų sukilio, Ro-mo Kalantos protesto fakelo

(keliamas į 3 psl.)

Minime Romo Kalantos aukos 40-ąsias metines

„Laisvė branges-nė už gyvybę. Tai – Romo Kalantos ži-nia, kuri jau 40 me-tų yra gyva mūsų at-mintyje. Jo meilė Tėvynei ir jaunati-viškas idealizmas įkvepia mus ir šian-dien“, – išplatinta-me pranešime teigė Prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Prieš 40 metų, 1972-ujų gegužės 14-ają, Kauno muzi-kino teatros sode lyje, protestu oda mas prieš sovietinę oku-paciją, susidegino devyniolikmetis Ro-mas Kalanta. Po R. Kalantos susidegi-nimo vietas valdžios ir KGB pareigūnai anksčiau negu numatyta jo pa-laikus slapsa palaidojo Romai-nių kapinėse, tuo sukeldami žmonių, ypač jaunimo, pasi-piktinimą. Jaunimas Kaune su-

Kaune, Muzikinio teatro sode lyje, buvo paminėtos Romo Kalantos aukos 40-osios metines

Zenono Šiaučiulio nuotr. rengė protesto masines eitynes ir demonstraciją, skandavo an-tisovietinius šūkius, reikalavo Lietuvos Laisvės.

(keliamas į 5 psl.)

Dėmesio!

Gegužės 19 d. (šeštadienį) kviečiame į Kauno rajoną, Raudondvarį, LPKTS jaunesnių kartos IX saskrydį – Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės šventę, skirtą Lietuvos Laisvės kovotojams – aviatoriams ir 1952 metų trėmimui atminti.

LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ SĄJUNGO JAUNESNIOSIOS KARTOS IX SASKRYSIS

Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės šventę, skirtą Lietuvos Laisvės kovotojams aviatoriams ir 1952 metų trėmimui atminti

2012 metų gegužės 19 diena

- 10.30 Registracija
- 11.00 Šv. Mišios Raudondvario Šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės bažnyčioje
- 11.45 Iškilimės eisenā su LK KOP orkestru į saskrydžio vietą
- 12.10 Saskrydžio atidarymas
- 12.30 KOP orkestro programa ir atsargos kapitonu Gintautu Deksnio pranešimas „Prisiekusij Tėvynė ir dangui“
- 13.00 Istoriko Darius Juodžio pranešimas, skirtas Laisvės kovotojams aviatoriams atminti
- 13.05 Saskrydžio rėmėjų UAB „Gija“ gen. direktoriaus Valdo Pacevičiaus sveiklinimas
- 13.15 Sportinės varžybos. Krepšinis ir sportinės estafetės. (Sporto varžybos priklauso nuo užsiregistravusiu komandų skaičiaus)
- 13.20 Koncertuoja jaunimo folkloro ansamblis „Karūžė“. Kauno Rezistencijos ir trenties muziejaus vedėjas Rokas Sinkevičius primins 1952 metų įvykius
- 13.35 Svečių sveiklinimas
- 14.00 Kareiviška košė ir arbata
- 14.10 Parodu pristatymai. Filmuotos medžiagos iš ekspedicijų po tremties vietas peržiura
- 14.15 Raudondvariskų koncertas. Dalyvauja: choras „Svajonė“, šokių kolektyvas „Piliarožė“, Tautinių šokių kolektyvas „Kupolio rožė“, vaikų tautinių šokių kolektyvas „Vėjo malūnėlis“, Alytaus Džukijos pagrindinės mokyklos šokių ir dainų kolektyvo koncertas
- 15.45 Sportinės varžybų mugėlėtojų apdovanojimai
- 16.15 Patriotinio roko grupės „Thunderdale - Perkūno sakmė“ koncertas
- 17.30 Saskrydžio uždarymas

Gegužės 12 dieną LPKTS būstiniuje įvyko Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų partijos Politinių kalinių ir tremtinių frakcijos (TS-LKD PKTF) tarybos posėdis ir konferencija.

TS-LKD PKTF tarybos posėdyje patvirtintos tarybos posėdžio ir konferencijos darbotvarkės, frakcijos pirmininkė Vincė Vaidevutė Margevičienė pristatė TS-LKD LR Seimo daugiamandatės rinkimų apygardos kandidatų abėcelinę sąrašą. PKTF Vilniaus apskrities koordinatorius Petras Musteikis pasiūlė į sąrašą įtraukti penkis Kovo 11-osios akto signatarus: Č. V. Stankevičių, J. Šimėną, R. Juknevičienę, L. Sabutį ir S. Pečeliūną, bei visuomet palaikomą partijos vadovybę: A. Kubilių, I. Degutienę. Siems siūlymams buvo pritarta.

TS-LKD PKTF Kauno rajono skyriaus vadovas Gvidas Rutkauskas pristatė vykdomą veiklą. Kauno rajone keliama stiprūs kandidatai į LR Seimą: J. Urbonavičius ir D. Jankauskas. Taip pat kvietė visus dalyvauti gegužės 19 dieną Raudondvaryje organizuojamame Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Jaunesnių kartos sėaskrydyje.

V. Linkevičius džiaugėsi, jog Biržams vadovauja merė, buvusi tremtinė I. Varzienė. Panevėžio skyriaus vadovas R. Pankevičius priminė, kad beveik pusė TS-LKD narių rajone yra buvę

TS-LKD PKTF tarybos posėdis ir konferencija

tremtiniai. Pasvalio PKTF pirmininkas džiaugėsi, jog situacija rajone yra ypač palanki: meras, vicemeras ir administracijos direktorius – TS-LKD nariai.

Ukmergės, Šilalės, Anykščių, Kretingos skyrių pirmininkai išreiškė palankumą partijos keliams kan-didatams LR Seimo rinkimuose. Tik Klaipėdoje ir Prienuose-Birštone, situacija kol kas neaiški. Šakių PKTF pirmininkės pavaduotojas V. Haase priminė, jog kitos partijos jau pradėjo rinkiminę agitaciją, tad ir TS-LKD reikėtų negaisti.

* * *

TS-LKD PKTF konferencija tradiciškai pradėta valstybės himnu ir tylos minute. Patvirtintus darbotvarkę ir reglamentą, žodžio papraše LPKTS pirmininkas P. Jakučionis, kuris gimi-mo dienos proga pasveikinimo PKTF pirmininkę V. V. Margevičienę.

LR Seimo narė A. Ramanauskaitė-Skokauskienė išskubėdama į Kalniškės mūšio minėjimą priminė, jog pries rinkimus tradiciškai sustiprėja išpuoliai prieš buvusius tremtinius, politinius kalinius ir Laisvės kovų dalyvius.

LR Seimo narys prof. Arimantas Dumčius dėkojo dalyvavusiems Čečenijos aikštėje vykusioje Atminimo sienei, kurioje įamžintas ir LPKTS

atminimas, atidengimo šventėje. Taip pat pristatė įstatymų projektus, kuriuos rengia Pasipriešinimo okupacijams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisija.

TS-LKD PKTF tarybos pirmininkas A. Anušauskas, apžvelgdamas šiandienos politikos aktualijas, pranešė, jog po dviejų savaičių visuomenei bus pranešta, kiek mitų buvo sukurta apie Valstybės saugumo departamento, taip pat užtikrino, kad sprendimai energetiniai klausimais bus priimti atsakingai.

TS-LKD PKTF pirmininkė V. V. Margevičienė supažindino su nuveiktais darbais ir ateities planais. Džiaugėsi, jog Vilniuje jau formuoja-si frakcija, ir apgailestavo, kad Alytuje ir Druskininkuose jos vis dar nėra. Apžvelgė politines aktualijas. Tvirtino, jog nuo 2013 metų sausio 1 diegos planuoja atkurti valstybines nukentėjusių asmenų pensijas.

Konferencijoje kalbėjo PKTF Tauragės skyriaus pirmininkas A. Stankus, Arimantas Dragūnevičius.

Konferencijoje patvirtintas TS-LKD Politinių kalinių ir tremtinių frakcijos kandidatų LR Seimo daugiamandatėje apygardoje sąrašas:

Vincė Vaidevutė Margevičienė – Kaunas,

Arvydas Anušauskas – Vilnius,
Mindaugas Petras Balašaitis – Kauno r.,

Agnė Bilotaitė – Klaipėdos r.,
Jonas Cimbolaitis – Grigiškės,
Irena Degutienė – Vilnius,

Vida Marija Čigrijienė – Kaunas,
Gediminas Dubauskas – Vilnius,
Arimantas Dumčius – Kaunas,

Rasa Juknevičienė – Vilnius,
Vilhelm Haase – Šakiai,
Gvidas Rutkauskas – Kauno r.,
Donatas Jankauskas – Kauno r.,

Loreta Kalnikaitė – Šilalė,
Algimantas Kazulėnas – Rokiškis,
Birutė Kažemėkaitė – Marijampolė,
Andrius Kubilius – Vilnius,

Vytautas Pranciškus Mickus – Klaipėda,
Jonas Milierius – Klaipėda,

Raimondas Pankevičius – Panevėžys,
Saulius Pečeliūnas – Vilnius,
Auksutė Ramanauskaitė-Skokauskienė – Kaunas,

Audronė Renkauskienė – Klaipėda,
Liudvikas Sabutis – Vilnius,
Gintautas Simonavičius – Šakiai,

Juozas Stanėnas – Grigiškės,
Margarita Staniulytė – Kaunas,
Česlovas Vytautas Stankevičius –

Vilnius,
Jonas Šimėnas – Vilnius,
Arvydas Vidžiūnas – Šakiai.
Rasa DUOBAITĖ-BUMBULIENĖ

Lojalumo testas: partijų požiūris į krašto gynybą

Besirengiant gegužės 20–21 dienomis vyksiančiam NATO viršunių susitikimui Čikagoje, Seime griebiasi gelbėjimosi šiaudo – renkami parašai po parlamentinių partijų susitarimui dėl gynybos politikos 2012–2016 metais. Nors 2004 metais vienuolika Lietuvos politinių partijų įsipareigojo 2005–2008 metais krašto apsaugai skirti ne mažiau nei 2 procentus BVP – pratęsiant analogišką, 2001 metais pasirašytą susitarimą. Tačiau tokis tikslas niekada nebuvo pasiekias, prasidėjus ekonominei krizei krašto apsaugai buvo skiriama vis mažiau lėšų. Žiniasklaida skelbia, kad Vyriausybės skaičiavimu, šiemet Lietuva gynybai skirs 0,95–0,97 procento BVP. Bet yra ir kitų skaičiavimų, kuriais remiantis dabartiniu laikotarpiu Lietuva skiria dar mažiau nei žada. Lietuvos atstovai prie NATO Briuselyje neslepia, kad jiems tiesiog gėda prieš kitų Aljanso narių atstovus, nes Lietuva prie kolektyvinės gynybos realiai prisideda labai mažai. Mūsų šalis svarbi gal tik politiškai. Todėl minimas susitarimas dėl gynybos politikos 2012–2016 metais, ypač prašant ir tikintis, kad NATO pratęstų oro patruliavimą Baltijos šalyse, būtent Lietuvoje, yra gyvybiškai svarbus.

Taip pat sutariama, kad „igyvendins nacionalinių poreikių ir tarptautinių įsipareigojimų balansu grindžiamą gynybos politiką – stiprindama krašto gynybai reikalingus karinius

pajėgumus, kartu sieks užtikrinti proporcinę indėlį į NATO kolektyvinės gynybos pajėgumų vystymą ir prisidėti prie tarptautinių pastangų plėsti tai-ka bei stabilumą už Aljanso ribų“. Susitarimu įsipareigojama prisidėti prie regioninio ir globalinio saugumo ir stabilitumo, dalyvauti ginklų kontrolės režimų veikloje, prisidėti prie nacionalinio ir sajungininkų saugumo užtikrinimo atsakant į terorizmo ar masinio naikinimo ginklų platinimo grėsmes, aktyviai plėtoti bendradarbiavimą gynybos srityje su šalimis, siekiant įtomiškai tapti euroatlantinės saugumo bendrijos dalimi.

Sutarimu partijos pritaria ir kariuomenės transformacijai, numato „formuoti Lietuvos kariuomenės rezervą ir rengti piliečius valstybės gynybai, stiprinti Lietuvos kariuomenės kovinę parengtį bei didinti karių profesionalumą“.

Gegužės 7 dieną susitarimą jau buvo pasirašiusios Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų, Liberalų ir centro sąjungos, Liberalų sąjūdžio, Lietuvos socialdemokratų partijos, Darbo partijos, partijos „Tvarka ir teisingumas“ vadovai. Prie šio susitarimo kviečiamos prisijungti ir kitos parlamente atstovų turinčios partijos.

Gegužės 8 dieną Seimo pirmininkės Irenos Degutienės sekretoriatas pranešė, kad pasirašyti po šiuo dokumentu atsisakė dvi politinės jėgos –

Lietuvos lenkų rinkimų akcija (LLRA) ir Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga (LVŽS), vadovaujama Ramūno Karbauskio.

„Nežinau priežasčių, dėl kurių LLRA ir LVŽS vadovai atsisakė prisijungti prie šio susitarimo, tačiau tenka apgailestauti dėl tokio jų sprendimo“, – išplatintame pranešime cituojama I. Degutienė.

Vėliau tą pačią dieną pasirodė ir šių partijų paaškinimai. Kad Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga kritikuja partijų susitarimą dėl gynybos finansavimo dar galima suprasti kaip politinį nenuovokumą.

„Mes aiškiai sakome, kad esant dabartinei situacijai, kada uždarinėjamos masiškai mokyklos, kada iš tikro kultūros įstaigų finansavimas ir taip toliau neturi net minimalaus lygmens, deramo lygmens, praktiškai yra masinė migracija, tai šnekėti, kad Lietuvos gynyba šiandien priklauso nuo krašto apsaugos yra tiesiog juokinga. Pažadėti didinti finansavimą krašto apsaugai – jeigu siektų 2 procentus, jis turėtų dvigubėti – bet tuo pat nebebus ką ginti“, – BNS antradienį sakė LVŽS pirmininkas Ramūnas Karbauskis.

Jis sakė nesuprantas, kaip kitos partijos galėjo pasirašyti tokį susitarimą. „Ką mes apginsime, kas mus puola? Ką mes bandome įroduti? Ar bandome NATO partneriams įrodyti, kad mes laikomės senų įsipareigo-

jimų? Mes jo nevykdysime ir kam partnerius apgaudinėti ir kam savo žmonėms šiuos dalykus sakyti? Kada situacija išsispręs priorititinėse srityse, tik tada galima šnekėti apie koki nors pasirašymą,“ – dėstė R. Karbauskis. Nors tai, kad šiai partijai kažkada lyderiavo prorusiškoji K. Prunkienė, kai kurie gali ir pakoreguoti tokį „nenuovokumą“.

Akivaizdžiai, atvirai prieš Lietuvą nusiteikusios Lietuvos lenkų rinkimų akcijos (LLRA) pasiaiškinimas, esą ji per vėlai gavusi kvietimą prisijungti prie tokio susitarimo, kelia daugiau nei šypsni, net ne kreivą, prisimenant nesenus Lenkijos diplomatinius žaidimėlius, kai buvo gąsdinama Lietuva, kad gali netekti NATO aviatracilių. LLRA pirmininko pavaduotojas, Seimo narys Leonidas Talmontas žiniasklaidai paaškino, kad informaciją apie rengiamą susitarimą iš Seimo užsienio reikalų komiteto jis gavo tik praėjusios savaitės pabaigoje. „Sulaukiau penktadienį ar ketvirtadienį skambučio iš Užsienio reikalų komiteto, kad yra toks susitarimas ir reikia pasirašyti. Bet jokio oficialaus rašto – kas organizuoja, kokiu būdu – aš negavau. Tokio dalyko negali vienas žmogus – pirminkas ar pavaduotojas – spręsti. Mes tokius dalykus visada svarsto me partijos prezidiume, o pirmininko nebuvo ir taip išėjo, kad mes negalėjome to apsvarstyti. O be svartymo tokio dalyko niekas nepasirasyt sodėl, kad tai yra rimtas dalykas, lešos“, – BNS praėjusį antradienį sakė parlamentaras.

Parengė Ingrida VEGELYTĖ

2012 m. gegužės 18 d.

Tremtinys

Nr. 19 (993)

3

Prasmingai paminėtos Kalniškės mūšio 67-osios metinės

Šiemet skaičiuojame 67-uosius metus, kai Lazdijų rajone įvyko Kalniškės mūšis – vienas iš garsiausių Lietuvos ginkluotų pasipriešinimų okupantams. Siai svarbiaiistorinei datai paminėti buvo skirti įvairūs renginiai, kuriuose aktyviai dalyvavo netik Laisvės kovų dalyviai, jų artimieji, buvę tremtiniai, politiniai kaliniai, šauliai, bet ir Lietuvos kariuomenės kariai bei pilietiškai ir patriotiškai nusiteikę Lazdijų rajono mokyklų mokiniai ir mokytojai.

Gegužės 12 dieną Kalniškės mūšiui paminėti skirti renginiai prasidėjo Lazdijų Ne-priklausomybės aikštėje. Čia savo koncertinę programą pristatė Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų orkestras (vad. Viktoras Ščetilnikovas), buvo išlydėti bégimo ir važiavimo dviračiais dalyviai. Bégikai įveikė 15 kilometrų, dviratininkai – 25 kilometrų distanciją, pasiekė finišą – Kalniškės mūšio vietą – taip pagerbė Kalniškės

patriotinių dainų šventę „Te skamba žygio dainos milžin-kapių šaly!“ Jos metu buvo apdovanoti bégimo bei važiavimo dviračiais, taip pat piešinių ir eileraščių konkurso „Kovos už laisvę Kalniškės mūšyje istorija“ nugalėtojai ir dalyviai. Medalius, padėkas bei atminimo dovanas jiems įteikė Lietuvos kariuomenės krašto apsaugos savanorių pajėgų vadas Rimantas Jar-malavičius bei Lazdijų kultūros centro direktoriaus pavaduotoja kultūrinei veiklai Ingrida Malinauskienė.

LPKTS valdybos pirmininkas Edvardas Strončikas krašto apsaugos ministrė Rasos Juknevičienės padėka įteikė Lazdijų kultūros centro direktoriaus pavaduotojai Ingridai Malinauskienėi

tarėjas bei Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sajungos valdybos pirmininkas Edvardas Strončikas.

Šventėje meninę kompoziciją „Paminklas partizanui“ pristatė Krosnos pagrindinės mokyklos mokiniai. Sunkiai ir skausmingą Laisvės kovo-tą dalią apdainavo Lazdijų kultūros centro folkloro ansambliai „Rieci-melis“ (vad. Regina Kaveckienė) ir „Dai-nuviai“ (vad. Birutė Vžesniauskienė), vokalinis ansamblis „Tremtinys“ (vad. Romas Mazėtis), LPKTS Lazdijų filialo Laisvės kovų dainų ansamblis „Žilvitis“ (vad. Gediminas Karauškas), Šeštokų seniūnijos Roliu bendruomenės etnografinis ansamblis „Sodžius“ (vad. Audronė Piliciuskiene), Punsko lietuvių kultūros namų ansamblis „Tėviškės aidai“ (vad. Gediminas Graužlys), Alytaus buvusių politinių kalinių ir tremtinių choras

„Atmintis“ (vad. Laima Pasaravičienė), Alytaus „Dzūkų Pulkuco“ ansamblis „Šilagėlė“ (vad. Antanina Urbaniavičienė).

Šventės dalyviai, pasivainišnė kareiviška koše, galėjo apžiūrėti Lietuvos kariuomenės viešųjų ryšių padalinio pristatyta Kalniškės partizanų portretų parodą.

67-osios Kalniškės mūšio metinės sulaukė ypatingo jaunu žmonių dėmesio. Jie ne tik aktyviai dalyvavo piešinių, eileraščių, bégimo bei važiavimo dviračiais konkursuose, bet ir su dideliu polėkiu rinkosi į Kalniškės mūšio vietoję Lietuvos kariuomenės organizuojamą jaunimo vakarą „Mokausi ginti Tėvynę“. Čia susirinkę jaunuoliai iš Lazdijų Motiejus Gustaičio gimnazijos, Krosnos bei Büdvičio pagrindinių mokyklų turėjo puikią galimybę nors trum-pam pajusti tikro kario gyvenimą. Jie susipažino su kari-ne ekipuote, mokësi, kaip įrengti stovyklavietę, dalyva-vė orientaciniame žygije, atliko karines užduotis, prie laužo dainavo karines patrio-tines dainas. Atlaikė ištvermės ir patriotiškumo išbandymus, jie prižadėjo ir kitą met aktyviai dalyvauti Kalniškės mūšio 68-ųjų metinių mi-nėjime, kad įrodytų, jog ir jaunoji karta nuoširdžiai puose-lėja tautinius jausmus ir yra pasiryžusi išsaugoti mūsų šalies istorinę atmintį.

Neringa RASIULIENĖ

Lazdijų kultūros centro folkloro ansamblis „Rieci-melis“

Lietuvos kariai duoda nurodymus jaunimui prieš orientacių žygį

mūšio kovotojus ir žuvusius už Lietuvos laisvę partizanus.

Vidurdienį Simno Švenčiausios Mergelės Marijos Ėmimo į Dangų bažnyčioje buvo aukojuamos šv. Mišios už žuvusius partizanus, jų atminimas pagerbtas Simno kapinaitėse. Vėliau iškilmių dalyviai rinkosi į Kalniškės mūšio vietą, kur vyko partizaninių

rida Malinauskienė. Susirinkusios sveikino Lazdijų rajono savivaldybės meras Artūras Margelis, Seimo narė Auksutė Ramanauskaitė-Skokauskienė bei kiti garbūs svečiai. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministrės Rasos Juknevičienės sveiki-nimus bei padėkos raštus organizatoriams perdavė jos pa-

Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės šventė

(atkelta iš 1 psl.)

Kiekvienas atėjęs į šventę galėjo išbandyti save ir vienai dienai tapti kariu – pasimatuoti kario žygio ekipuotę, susipažinti su karine technika ir ginkluote, dalyvauti kariuose estafetėse, šaudymo varžybose, stebėti karių operaciją, parodomuosius parašiutinius šuolius, kuriuos komentavo kariuomenės mokyklos parašiutininkų ruošimo centro viršininkas mjr. Audrius Miečius. Taip pat susirinkusieji aktyviai lankė partizanų bunkerų ekspoziciją, kurioje „partizanavo“ istorikas Darius Juodis su kolega. Daugelis jaunuųjų šventės dalyvių susidomėjė klau-sesi istorikų, apsirengusiu autentiška partizanų uniforma, pasakojimų apie Laisvės kovo-ju gyvenimo sąlygas, kovos taktiką. Kiekvienas norė-

jo paliesti tuomet partizanų naudojamą ginklą.

Kokia gi kariuomenės šventė be kareiviškos košės? Juk tai vienas iš atributų, smagiai nuteikiančių, pa-bendravus su kariais išpuose-létame pavasariškame mokyklos kieme, kuriame stebėjome karines operacijas. Šventės dalyviai taip pat buvo pakviesti į gegužės 19 die-ną Kauno rajone, Raudondvaryje, įvyksianti LPKTS jau-nesniosios kartos saskrydį – šventę, skirtą Partizanų pa-gerbimo, visuomenės ir kariuomenės vienybės dienai, bei gegužės 26 dieną Šiauliuse įvyksiančią pagrindinę Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės dienos šventę su tarpautiniu aviacijos šou.

Dalia MACIUKEVIČIENĖ

Po vizito Lenkijoje

Praėjusį pirmadienį krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė su darbo vizitu išvyko į Lenkiją – didžiausią regiono valstybę, NATO na-re, kur susitiko su gynybos ministru Tomašu Siemoniaku. Jinuvioko Varšuvą aptarti Lietuvos ir Lenkijos dvišali bendradarbiavimą gynybos ir saugumo srityje, aptarti NATO viršunių susitikimą Čikagoje, tarptautines opera-cijas bei pratybas. Grįžusi iš Varšuvos ministrė R. Juknevičienė pabrėžė, kad Lietuvos ir Lenkijos santykiai gynybos srityje yra esminiai.

Lietuvos žiniasklaidai ji-teigė, kad susitikimo metu buvo konstatuota, jog dėl kai kurių dalykų nesutampantys Lietuvos ir Lenkijos požiūriai neturi tapti kliūtimi šalims plėtoti bendradarbiavimą gynybos srityje: „Mes vienodai deklaravome, kad tie dalykai neturi ir negali paveikti mūsų bendro požiūrio į gynybą, mūsų bendrų planų ir strate-ginės partnerystės gynyboje“.

Pastaruoju metu Lietuvos viešojoje erdvėje tvyrojo ne-labai linksmos nuotaikos, susijusios su krašto gynybos klausimais. Lenkijos, jau ketvirtą kartą vykdančios oro patruliaivimo misiją Baltijos šalyse, žiniasklaidoje pasiro-dė nepagrįsti kaltinimai Lie-tuvai (kartu ir Latvijai bei Estijai), kad neva jos nesumoka tam tikrų patruliaivimo misijos išlaidų. Nors tai Lietuvos krašto apsaugos ministerija paneigė, padėties nepalengvino.

Mūsų šalies Prezidentei D. Grybauskaitėi nenuvykus į Lenkiją tartis su kita regio-

no šalių vadovais dėl bendros pozicijos artėjančiam NATO viršunių susitikime Čikagoje, pasigirdo nerimą keliančių gandų esą lenkų dip-lo-matai, spausdam Lietuvą dėl visai kitų dalykų, NATO užkulisiuose lyg ir pradeda antilietuvišką kampaniją dėl tolesnės NATO oro policijos patruliaivimo Baltijos šalyse.

Šią padėtį dar siiek tiek aš-rina ir tai, kad Estija bei Lat-vija siekia, jog NATO šalių oro policija, sauganti Baltijos valstybių oro erdvę, būtų rotuoja-ma tarp Lietuvos, Latvijos ir Estijos aerodromų. Ypač Estija rūpinasi kuo greičiau page-rinti savo karinį aerodromą, kad būtų pajėgi priimti NATO oro policijos naikintuvus.

Zinoma, Lietuva kol kas turi argumentų. Krašto apsaugos ministrė R. Juknevičienė teigė, kad Lietuva nesu-tinka su tokiu Estijos siūlymu ir mano, kad tada oro policijos misija taps brangesnė.

„Mes manome, kad ši oro policijos misija nebebebūtų taip patraukli, jis taptų brangesnė, jeigu būtų rotuojama pusę metų viename oro uoste, pu-se – kitame. Juk reikia išlai-kyti infrastruktūrą, o tai kai-nuotų žymiai brangiai ir ne-zinau, ar tai teigiamai įvertin-tų mūsų partneriai“, – sakė R. Juknevičienė.

Tačiau nereikia užmiršti, kad estai jau dabar, šiomet su-gebėjo krašto apsaugai skirti 2 procentus bendrojo vidaus pro-dukto, kaip ir buvo pasižadėta stojimo į Aljansą sutartyje. O Lietuva šiam reikalui negali suprapšyti ir 1 procento BVP. (keliamas į 4 psl.)

Naujos knygos

Tai buvo istorinis šansas

Svarbiausi 1940-ųjų įvykiai

Ar lietuvių tauta 1940–1941 metais, ją okupavus sovietams, turėjo kitą išeiti, kaip tik visomis įmanomomis prie-monėmis pasipriešinti okupantams ir pakilti į Birželio sukilių? Ši klausimą kelia knygos „Lietuvių tautos sukilimas 1941 m. birželio 22–28 d.“ sudarytojai ir autorai. Solidus leidinys išleistas Birželio sukilimo 70-mečio proga. Knygą išleido Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (LGGRTC). Netrukus minėsime Birželio sukilimo 71-iasias metines, tad pravartu prisiminti įvykius, faktus, dar kartą pavartyti šį solidų leidinį, išsamiai pateikuši Birželio sukilimo įvykius visoje Lietuvoje. Knyga skirta ne tik istorikams, akademiniam jaunimui, bet ir patriotinių jausmų nestokojantiems asmenims. Joje chronologine tvarka sudėlioti svarbiausi 1940-ųjų įvykiai akcentuojant pirmuoju Raudonosios armijos žingsnius Lietuvoje.

Paskutinis posėdis

Dėmesi priklauso aprašytas paskutinis Lietuvos Vyriausybės posėdis.

Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona informavo Vyriausybės narius apie savo apsisprendimą: „Aš krašte pasilikti negaliu, nes, kaip respublikos prezidentas, būsiu jū prievartaujamas pasirašyti tokius aktus, kurie būtų Lietuvai žalingi“. Vyriausybės nariai įvairiai komentavo tokį Prezidento pareiškimą. Būta ir tokų: nors Prezidentas pasielgė apdairai, bet nepareiškė Maskvai protesto, su savimi neišsivedė Vyriausybės. A.Smetona nepaskelbė atsišaukimo į lietuvių tautą, nepranešė, kad prasideda Lietuvos okupacija. Kai prezidentūra gavo žinią, jog iš Gaižiūnų poligono Kauno link važiuoja sovietų tankai, A.Smetona skubiai išvyko iš Lietuvos. Valstybės reikalus tvarkyti buvo pavesta tuomet jau atsistatydinusiam premjerui A. Merkiui.

Sovietų tankai Kaune pasirodė birželio 15 dieną, apie 19 valandą. Iš Maskvos atsiųsti užsienio reikalų liaudies komisaro pavaduotojas V.Dekanozovas ir sovietų pa-siuntinys Lietuvai N. Pözdniakovas iškart apsilankė pas K. Bizauską tartis dėl naujos vyriausybės sudarymo. Jie reikalavo grąžinti A.Smetoną

į Kauną, tačiau Prezidento nepavyko įtikinti dėl „lojalios sovietų“ politikos. Laikinai einantis Prezidento pareigas A.Merkys pasienio policijai davė įsakymą uždaryti sienas su Vokietija. I Eitkūnus, kur tuo metu buvo A. Smetona, atvyko autoritetinė delegacija, sugrąžinusi į kareivines 9-ajį pėstininkų pulką, naktį išžygiavusį iš Marijampolės Vilka-viškio link. Pulko vadasis plk. Antanas Gaušas norėjo kartu su kariniais lydėti Prezidentą. Šis plk. A.Gaušo žygis su 9-uoju pėstininkų pulku, nors ir nepavykės, bet buvo pirmas mėginimas pasipriešinti okupacijai.

Netrukus gaivūs pasipriešinimo okupacijai vėjai pradėjo sklandytis visoje Lietuvoje.

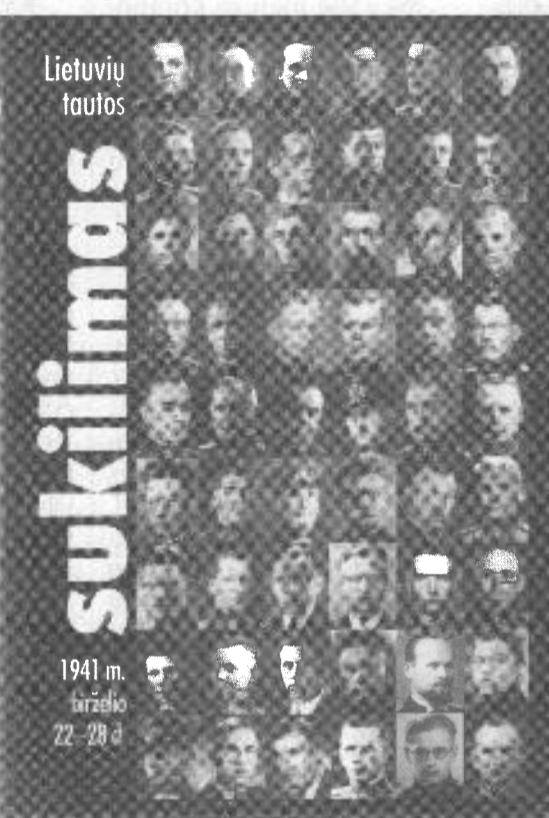
Valdymo taktika – teroras

Pasipriešinti okupantui Lietuvos gyventojus paskatino ūmus teroras. Nuo 1940 metų liepos 10 iki 19 dienos nusirito pirmoji masinių trėmimų bangą. I ešelonus buvo sugrūsti Vyriausybės nariai – J. Urbšys, A. Merkys su šeimomis, Nepriklausomybės Akto signatarai. Visiems buvo pareikšti kaltinimai dėl veiklos Nepriklausomybės metais. Jau liepos 7 dieną naujasis Valstybės saugumo departamento vadovas Antanas Sniečkus patvirtino „Priešvalstybinių partijų operatyvinės likvidacijos planą“. Šiuo pagrindu buvo rengiamasi sunaikinti Lietuvos kariuomenę, pervažyti ją į Liaudies kariuomenę. Vietinių komunistų veiklai koordinuoti į Kauną kartu su V.Dekanozovu atvyko L.Berijos pirmasis pavaduotojas V. Merkulovas. Sovietų pakalikų, jų parankinių gretos pradėjo augti, tad ir teroro mastai didėjo.

Tautą pažadino priešintis

Įgimtas poreikis priešintis prievertai 1940-aisiais pažadino lietuvių tautą. Kas Lietuvos galėjo imtis vedlio vaidmens? Kas siūlė kurti antisovietinį pogrindį? Tai padaryti nebuvu lengva, juolab kad su Valstybės saugumo departamento veiklos priedanga, iš Maskvos atsiuстиems en-kavedistams pritariant,

A.Sniečkus ėmė formuoti NKVD padalinį Lietuvos. Pirmiausia buvo sekami buvę politinių partijų vadovai ir aktyvistai.

Kas ēmėsi vedlio vaidmens?

Lietuvoje buvo gajos trys jėgos, kurios po šalį ištikusio šoko galėjo imtis pogrindinės veiklos, telkti žmones pasipriešinimo veiksmams. Tai – Lietuvos kariuomenės kari-ninkija, palaikoma liktinių puskarininkų, Lietuvos šau-lių sąjunga, turėjusi gilias šaknis kaimuose, miestuose ir miesteliuose, ir ateitininkai – katalikiškojo jaunimo Ateitininkų federacijos nariai. Vi-sos šios struktūros sovietų valdžios buvo likviduojamos, ardomos, tačiau jų dvasios stiprybės nebuvó įmanoma sunaikinti. Likvidavus Lietuvos kariuomenę, buvę kariai tapo potencialiai pasipriešinimo okupantams dalyviais. Šauliai, formaliai likvidavusų sąjungą, vis dar jautėsi esą šauliai ir laisvės siekis stipriai ruseno jų širdyse. Ateitininkų federacija taip pat buvo svarbi antisovietinio pogrindžio grandis. Visos trys stipriausios pasipriešinimo jėgos ēmėsi aktyvios veiklos. Tai ir buvo Birželio sukilimo užuomazgų židiniai.

Antisovietinio pasipriešinimo kūrėjai

Jie veikė pogrindyme. Tai – puikiai išmanės pasipriešinimo kovų ištakas ir ypatumas, aktyviai siekės atkurti Lietuvos Nepriklausomybę Pilypas Narutis-Žukauskas, atsira-dės prie pogrindžio lopšio

Kaune. Jis savo prisiminimose rašė: „Nebūtu teisinga sakyti, kad pogrindį mes sukūrėme. Diktatūra yra pogrindžio kūrėja. Maskva, okupuodama kraštą, įgramzdino visą Lietuvą į pogrindį. (...)

Kai Stalinas, pakeitęs carus, pradėjo žiaurų lietuvių tautos ir valstybės naikinimą, vienintelis kelias kovai už laisvę – pogrindžio kelias.“

Rengiant Birželio sukilimą įkurtą pasipriešinimo okupantams organizacija, pavadinta Lietuvos aktyvistų frontu (LAF), suvaidino lemiamą vaidmenį. Pradžioje svarbiai pogrindžio ašimi tapo Kauno studentija, ateitininkai, vėliau, prisijungus karininkams, pogrindžio organizacijos paplito po visą Lietuvą.

Apsisprendimas

Po 1940 metų birželio 14 dieną įvykdytų masinių trėmimų reikėjo tikėtis naujos sovietų siautėjimo bangos. Lietuvos patriotinės jėgos buvo pasirengusios tomis die-nomis skelbtai Nepriklausomybės atkūrimo deklaraciją ir pristatyti Laikinąjį Vyriausybę. Sukilimo pradžia buvo siejama su karo pradžia. 1941 metų Birželio sukilimas prieš sovietus įvardijamas kaip planingas, gerai parengtas politinis aktas. Birželio 23 dieną 9 valandą 28 minutės iš Kauno radiofono nuskriejo žodžiai: „Dėmesio! Dėmesio! Kalba Kaunas. Laisva ir nepriklausoma Lietuva!“

Kilus sąmyšiu iš okupanto ir kolaborantų stovyklose, Kauno sukilėliai nesunkiai užémė strateginius miesto objektus, o išlaisvinus Kauno radiofoną ir radijo stotį, apie įvykius netrukus sužinojo visa Lietuva. Paskelbus Lietuvos Nepriklausomybės aktą, sukilimas plito visoje šalyje – prienėti su Vokietija apskriti-se, Suvalkijoje, Šiaurės Lietuvos, Dzūkijoje, Žemaitijoje. Apie sukilėlių židinius ir įsipliekusias kovos pašvaistės išsamiai aprašyta knygoje „Lietuvių tautos sukilimas...“, paskelbtos vadų ir aktyvistų pavaordes. Knygos sudarytojai, straipsnių autorai, po kruopelytę surinkę iki šiol mažai žinomą informaciją, verti pagarbos ir dėkingumo. Jie skaitytojui pateikė vertingą dovaną.

Parengė Aušra SUOPYTĖ

Po vizito Lenkijoje

(atkelta iš 3 psl.)

Visai neguodžiančiai nu-skambėjo ir gegužės 11 dieną JAV ambasadorės Ane Derse pareiškimas žiniasklaidoje, kad Jungtinėms Valstijoms „karpat“ savo išlaidas gynybai šios šalies paramą gaunancios šalys, tarp jų ir Lietuva, bus priverstos dėti didesnes pastangas savo pačių saugu-mui užtikrinti. Ji pabrėžė, kad JAV paramos klausimas itin susiję su NATO šalių narių įsipareigojimu gynybai skirti 2 procentus BVP: „Tai labai susiję su 2 procentų įsiparei-gojimu. Aplinka bus konkur-rencingesnė, nes bus mažiau dolerių tokio tipo paramai vi-same pasaulyje. Todėl šalys, kurios nori ir toliau gauti tokią paramą, bus vertinamos pagal tai, kokias pastangas deda dėl savo pačių saugumo. Paramą teikiančioms šalims, kurios la-bai rūpinasi ir savo saugumu, taigaliabūtis sudėtinga. Taiseminius principus“, – teigė Amerikos ambasadorė.

Situacija, kaip matome, nėra labai guodžianti. Todėl šios savaitės atgarsiai iš Varšuvos, kur mūsų krašto apsaugos ministrė dėkojo Lenkijai už aktyvų dalyvavimą NATO oro policijos misijoje, Lietuvai yra reikšmingi.

Ministrė pažymėjo, kad Baltijos šalys siekia, jog partneriams ši misija būtų dar patrauklesnė, todėl didina priimančios šalies paramą. Lietuva ketina priimančios šalies paramą nuosekliai didinti ir iki 2015 metų. Šiuo metu trys Baltijos šalys oro patruliavimo misijai išlaikyti skiria apie 3 milijonus eurų, iki 2015 metų ši parama padidės iki 4 milijonų eurų. Visos trys šalys prie misijos išlaikymo prisideda maždaug po lygiai.

Taip pat ministrai aptarė bendros Lietuvos, Lenkijos ir Ukrainos brigados steigimo klausimą. Krašto apsaugos ministrė pažymėjo, kad Lietuva iš savo pusės yra padariusi viską, kad ši brigada būtų įsteigta. Savo ruožtu T.Siemoniakas teigė, jog šią savaitę susitiks su Ukrainos gynybos ministru ir aptars šio projekto perspektyvą.

R. Juknevičienė Lenkiją pakvietė prisijungti prie Lietuvos įsteigto Energetinio saugumo centro, siekiančio NATO akreditacijos. Be to, ministrė išreiškė paramą Lenkijai 2013 metais ren-giant NATO pratybas „Steadfast Jazz“.

Atrodo, nors ir maži, bet konstruktyvūs, konkretūs ir patikimi žingsniai glaudesnio bendradarbiavimo ir abipusio supratimo link visada neša didesnę naudą, nei vien tik platūs užmojai.

Ingrida VĘGELYTĖ

2012 m. gegužės 18 d.

Tremtinys

Nr. 19 (993)

5

Minime Romo Kalantos aukos 40-ąsias metines

(atkelta iš 1 psl.)

Sovietinė valdžia, norėdama nuslopinti protestuotojus, be milicijos, metė ir desantininkų bei saugumiečių būrius. Įvyko demonstrantų susidūrimas su milicija ir KGB. Sovietų pareigūnai suėmė daugiau nei 400 žmonių. Žinia apie protestus, nepaisant kompartijos ir KGB bandymų ją nuslopinti, plačiai pasklido Vakaruose ir tarp

likimą, sveikatą ar net gyvybę. Romas Kalanta, jo drasa pašaukoti tapo ryškiausia Laisvės troškulio išraiška. Ir kartu – siutinančiu ženklu okupantams ir jų pakalikams, kad pastangos nutautinti, priversti užmiršti, priversti paklusti patyrė gedingą pralaimėjimą.

Šio 19-mečio kauniečio, sąmoningai tapusio gyvuoju deglu už nepriklausomą Lietuvą, meilė Tėvynei ir Laisvei

tos gyvasis fakelas tapo istoriniu tiltu, istorine jungtimi, tėsiančia partizanų kovą už Laisvę dvasią, liudijančia taučios dvasinę gyvastį.

Todėl jauno žmogaus išėjimas iš gyvenimo, iš nudvasintos ir nužmogintos sovietinės realybės, turėjo ir turi labai taurios šviesos. To, kas mus stiprina ir skaidrina, ko akivaizdoje iš pavienių žmonių tampame tauta, valstybe.

Romo Kalantos brolis Antanas dėkojo atvykusiems pagerbti jo brolio atminimą

sovietinių disidentų,

Šią savaitę minėjome Romo Kalantos aukos 40-ąsias metines. Pirmadienį kauniečiai, rankose laikydami liepsnojančius fakelus, nuo Vytauto prospektu per Laisvės alėją įki Kauno muzikinio teatro sodelio. Eitynėmis „Laisvės alėja – Laisvės kelias“ žmonės atidavė pagarbą žmonui, kurio žygdrabis įkvėpė nepasiduoti sovietiniams režimui. Prie Roberto Antinio sukursto Romo Kalantos paminklo vyko atminimo valanda „Kauno pavasaris“, susirinkusieji degė žvakutes, dėjo gėlių.

Romo Kalantos auka – ryškiausia Laisvės troškulio išraiška

Minėjime dalyvavusি LR Seimo pirmininkė Irena Degutienė sakė:

„Kiekviena tauta turi savo legendą, ir daugybė jų ateina iš gilių senovės, iš tautos mitologijos ar tautosakos. Tačiau esama legendų, kurių gėimo liudininkais lemtes ir Dievo valia galime tapti kiek vienas. Romas Kalanta – mūsų gyva legenda, tokia pat kaip Margirio Pilėnai ar Žalgiris, kaip Lietuvos partizanai ir Sausio 13-osios aukos, kaip Medininkų muitininkai ir daugybė žmonių, kurie ant Laisvės aukuro padėjo savo

supurtė ir išgąsdino patį Kremlį. Komunistinis politbiuras išsigando ne tik didvyriškos Romo aukos, bet ir jos uždegė kitų lietuvių širdžių, kurios suliepsnojo keliu tūkstančių viskam pasiryžusių jaučių žmonių demonstracija už laisvą Lietuvą.

Tuomet Kremlius labai bijojo, kad R. Kalantos auka ir sukilimai Kaune labai pakankai ir SSRS užsienio politikai, nes po aštuonių dienų Maskvoje prasidėjo Jungtiniai Amerikos Valstijų prezidento Ričardo Niksono vizitas Sovietų sajungoje. 1972-ųjų dramatiški įvykiai Kaune, prienantys 1956 metų Budapeštą ir 1968 metų Prahą, JAV prezidento vizito išvakarėse akivaizdžiai griovė SSRS imperijos skleidžiamus mitus apie tautų draugystę ir darbo žmonių meilę sovietinei santvarai.

Žinoma, skaudu, kad už prigimtinę savo teisę – teisę gyventi laisvam – Romas Kalanta sumokėjo tokią skaudžią kainą – gyvybės kainą. Tačiau daugybė tikėjimų – taip pat ir krikščionybė – mirčių suvokia ne kaip pabaigą, o kaip tiltą, kaip išejimą į kitą, amžinąją, išprasmintąjį būtį. Romo Kalantos atveju tai – itin ryšku: jo žūtis tapo anaipitol ne pabaiga, kaip norėjo tie, kurie net ir po mirties jį šmeižė, psichologiškai terorizavo jo artimuosius. Romo Kalan-

Auka buvo ne veltui

„Man Romo auka reiškia Kovo 11-ąją, Lietuvos Laisvę. Džiugu, kad ši auka buvo ne veltui, kad ji liko neužmiršta. Aukos reikėjo, kad sukiltų pasididžiavimas, jog esame tauta. Ši auka padėjo pasiekti tai, ką turime dabar. Aišku, mums trūksta buvusių vienybės, yra daug nesuskalbėjimo“, – sakė minėjime dalyvavęs Romo Kalantos brolis Antanas ir padėkojo visiems susirinkusiems pagerbti jo brolio atminimą.

Kauno miesto meras Andrius Kupčinskas teigė, kad „asmeninė auka, atiduota idėjos ir savos bendruomenės labui, atrodo ir labai kilni, ir beprotiška. R. Kalanta mums yra didvyris – žmogus, kuris mylėjo Lietuvą, Laisvę, kurio moraliniai principai neleido paklusti ideologiniams varžtamams ir susitaikioti su nuasmenintu sovietinio žmogaus gyvenimu. Šie įvykiai padarė didelę įtaką lietuviškai kultūrai – visa karta žmonių, užaugusiai sovietinio valdymo metais ir gyvai nebeatmensianti nepriklausomos Lietuvos, o gal ir rezistencijos, atrado naujus tautinius didvyrius, kurie buvo visiškai šiuolaikiški“.

Vėliau miesto meras A. Kupčinskaskartus Seimo pirmininke I. Degutiene išvyko į Romaninių kapines, kur padėjo gėlių ant R. Kalantos kapo.

„Tremtinio“ inf.

Padėka

Dėkojame paaukojusiems knygos „Tremties vaikai“ leidybai:

Elenai Četkauskienei – 50 litų,
Janinai Jasulaitienei – 50 litų,
Onai Ivanovai – 50 litų,
Valei Kareckienei – 100 litų,
Daivai Januškienei – 100 litų,
Juozui Kalakauskui – 70 litų,
Vitalijai Kukučionienei – 200 litų,
Kaziui Karkliui – 100 litų,
Zitai Kniežienei – 200 litų.

LPKTS valdybos pirmininkas Edvardas Strončikas

Laisvės kovotojų siekis

Agresorių suokalbis netapo teisės norma

Prieš Antrajį pasaulinį karą Lietuva dar nebuvo atgaususi savo senosios sostinės Vilniaus ir trečdalio teritorijos. Gerokai galingesni kaimynai reiškė pretenzijų mažesnei ir silpnesnei Lietuvos Respublikai. Sovietų sąjungos ir Vokietijos reicho vadėv Stalinas ir Hitleris 1939 metų rugpjūčio 23 dieną Kremliuje suplanavo Antrojo pasaulinio karo pradžią, sutartinai užpuolė Lenkiją, nukariavo ją ir pasidalijo jos valdytas žemes. Sovietų imperijai vadievu priskirtas Baltijos šalis okupavo Raudonoji armija. Vienintelai suomiai nepakluslo diktatui ir ginklu apgyné savo šalies laisvę.

Nešeimininkaus nei raudonieji, nei rudieji

Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos laikraštis „Laisvės kovotojas“ 1942 metų spalio 5 dienos Nr. 1 rašė: „Niekas pasaulyje dar neiškovojo laisvęs, jei jis netikėjo ją iškoviąsi. Veltui mes Laisvės kovai dėsim kad ir paskutines pastangas, veltui padėsim vargo ir triūso, veltui išliesim prakaito ir kraujo, jei netikėsim, kad mums pavyks nepriklausomybė iškovoti. Turime tikėti ne bet kaip, ne dvejojančia širdimi, bet lygiai taip, kaip mes tikim, kad po nakties bus diena, po žiemos – vasara. Kiekvienas mūsų krauso lašas turi sakyti: „Lietuva bus laisva, Lietuva bus nepriklausoma!“

Tautiečiai, būkime tikri, kad vėl išauš mums laisvės rytas, mes vėl būsime pilnateisai Lietuvos šeimininkai. Nebebus tada vietų, kur lietuviams, kaip gatvės šunims, būtų draudžiamas įėiti, nešeimininkaus mūsų krašte tada nei raudonieji, nei rudieji satrapai... Ar veltui padėta tiek aukų ant Laisvės aukuro, ar veltui žuvo šimtai partizanų, ar veltui tūkstančiai mūsų tautiečių varsta Sibire, savo maldose prisimindami tolimą tėvynę? Ne, jei tiek jau padaryta aukų, tai ne veltui...“

Nepriklausomybė atkuriama tautos valia

Abu raudonojo ir rudojo totalitarinių socializmų vadievos, gerai žinodami, kad suplanuota agresija pasaulio opinijos bus vertinama kaip sunkus karo ir tarptautinės teisės pažeidimas, slaptaji agresijos suokalbi pasaulio visuomenei pateikė pridengtą Vokietijos reicho ir Sovietų sąjungos nepuolimo sutartimi, pasirašyta Kremliuje 1939 metų rugpjūčio 23 dieną.

Po pusės amžiaus, istorinės tiesos beieškant, 1988 metų rugpjūčio 23 dieną Vilniaus „Vingio“ parke įvyko protesto mitingas. Jame buvo pasmerktas minėtas grobikiskas nacių ir sovietų vadievų suokalbis ir iškelta į politikos aktualijų rangą Lietuvos valstybingumo atkūrimo būtinybė. Lietuvos Sąjūdis savo ruožtu tiesiai ir aiškiai įvardijo svarbiausią tikslą – atkurti okupantu sutryptą Lietuvos valstybingumą. Lietuvos Seimas, remdamasis nacionaline ir tarptautine teise, šį tikslą įgyvendino 1990 metų kovo 11 dieną.

Bendras atskaitos taškas

„Taip, visi mes atsiimam savo. Nei daugiau, nei mažiau. Tiktais tiek, kiek atseikėta, atmatuota, pasverta. Šitas amžius jau pakankamai atmatavo lietuviams ir lenkams, žydams, rusams, vokiečiams, Kaukazo ir Vidurio Azijos tautoms.“ Atmatavo ir dar vis tebematoja – ligi pat Afganistano, užspringdamas darbar jau mūsų pačių gimdytų sūnų ašaromis ir krauju.

Tad ar dar neatėjo didžiojo susitaikymo metas? Ar mes neturime tai pasakyti tautoms, kurios turi jėgą, galią ir valdžią? Pasakyti tai Europai ir Azijai iš šitos Baltijos vėjų pagairės. Iš tos vietas, kur stovime. Negi mūsų kaltės ir mūsų nuodėmės neturi bendromatmens? Negi nesurasime bendro atskaitos taško – atgailos? Jeigu ne, tada 21 amžiaus nebus“, – kalbėjo Sigitas Gedas 1988 metų rugpjūčio 23 dieną Vilniaus Vingio parke.

Edmundas SIMANAITIS

Partizanų dainos skambėjo Šiauliouose

Pirmą kartą Šiauliouose organizuotas miesto ir rajono moksleivių „Partizanų dainos“ festivalis. Renginyje dalyvavo 76 moksleiviai ir 13 mokytojų iš Šiaulių miesto ir rajono mokyklų.

LPKTS Šiaulių filialo choras „Tremtinys“ renginį pradėjo Lietuvos himnu, salę puošė valstybinė, atkurtos Prisikėlimo apygardos partizanų ir LPKTS Šiaulių filialo vėliavos, gėlės ir žvakė – negrižusiejiems. Renginį vedė Šiaulių Simono Daukanto gimnazijos moksleiviai Guoda ir Marius.

Visus susirinkusiuosius pasveikino atkurtos Prisikėlimo apygardos vadas Juozas Mocius ir LPKTS Šiaulių filialo pirmininkė Valerija Jokubauskienė. Renginio viešnia, Europos Parlamento narė Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, aktyvi patriotinio gyvenimo dalyvė, pasveikinusi moksleivius ir mokytojus, skambiu balsu uždainavo Kalniškės mūšio dainos fragmentą. Renginio dalyvius taip pat pasveikino Šiaulių miesto tarybos narys Auriemas Nausėda ir TS-LKD partijos pirmininko pavaudotojas Tomas Petreikis.

Jaunieji dainorėliai, pasidabinę tautinių rūbais, dainavo partizanų dainas, dainas apie partizanus ir savo sukurtas. Saulėtekio gimnazijos moksleivis Evaldas Viesulas savo sukurtą dainą paskyrė paskutiniams partizanui, Simono Daukanto gimnazijos merginos padainavo savo kūrybos dainą „Vėl sniegti“.

Literatūrinė-muzikinę kompoziciją „Paskutinė kalka“ įdomiai pateikė Stasio Šalkauskio gimnazijos muzikos studijos vokalino ansamblis ir dainos teatro solistai, vadovaujami mokytojų Vaivos Malinauskaitės ir Eglės Naimavičienės. „Sandoros“ progimnazijos moksleiviai, padedami mokytojų Vydos Segždienės ir Rolandas Kalakauskienės, literatūrinę-muzikinę kompoziciją pavadino „Ko žvelgi, sesut, pro langą“. Skambėjo posmai, skirti Laisvės kovotojams, bei dainos „Oi, sakal sakalėli“ ir „Išjojo į karą“. „Dainą Lietuvių“ mažieji Gytarių progimnazijos solistai ne tik gražiai dainavo, bet pagal melodiją ir sušoko. Rékyvos progimnazijos folklorinis ansamblis „Rékyvėlė“, vadovaujamas

mokytojos Irenos Valatkvičienės, atliko visiems gerai žinomą dainą „Balnokit, broliai, žirgus“. Naujai nuskambėjo Ievos Narkutės daina „Raudoni vakarai“, atlieka-

Susirinkusiuosius pasveikino atkurtos Prisikėlimo apygardos vadas Juozas Mocius ir LPKTS Šiaulių filialo pirmininkė Valerija Jokubauskienė

Moksleiviai dainavo partizanines dainas

ma „Saulėtekio“ gimnazijos solistės Gretės Jokubauskaitės. Merginai akompanavo muzikos mokytojas Arūnas Stankus. Gražiai nuskambėjo ir jų atliekama daina „Meniu, atbridot jūs per sniegą“. Gegužių progimnazijos mokytojas Sergejus Staponkus padėjo pasirengti Gabijai Petrauskaitėi ir Gintarei Karčmarinaitei dainuoti dainą „Klajūnė“. Rékyvos bendruomenės narės Jurgita Ivoškytė, Paulius Motiejaitis ir Žygimantas Stanionis padainavo „Tėvyne dainų ir artoj“. Mokiniai dainuoti mokė Viktoras Levickas. Festivalyje dalyvavo ir Rékyvos bendruomenės pirmininkė Nijolė Malakauskienė. Daina „Aš tikrai myliu Lietuvą“ atliko Simono Daukanto gimnazijos moksleiviai Aistė

Bartoševičiutė ir Marius Jautatas. Šiai dainai pritarė visi buvę salėje, nes mes visi tikrai mylim Lietuvą.

Šiaulių rajono Naisių pagrindinės mokyklos merginų vokalinis ansamblis, vadovaujamas mokytojos Audronės Treinauskienės, padainavo visiems gerai žinomas dainas: „Kokiaiš keliais bekeliaučiai“, „Kaip gražu miške“ ir „Subatos vakarėly“.

Malonu, kad jaunimas dainuoja visų megiamas ir nepamirštamas dainas. Keičiasi kartos, bet dainos išlieka. Lietuviai dainavo, kai buvo linksma ir liudna, kai šalo Sibire ir ėjo į Sajūdį. Daina mus lydi visur ir visada. Kas gali pasakyti, kokias dainas dainavo partizanai... Ir šiandien jaunimas dainuoja jiems ir apie juos, gyvena kartu su Laisvės kovotojais.

Daina „Žemėj Lietuvos“, pradėtą Rékyvos bendruomenės narių Gabrielės Bielyjtės ir Daugolės Jarušytės, pritariant chorui „Tremtinys“, dainavo visi festivalio dalyviai. Gražu buvo stebeti, kai rankomis susikibo

Klemenso Arlingevičiaus nuotr. praziliš buvęs partizanas ir jaunutė moksleivė, kai jautė vienas kito ranką ir širdį... Europos Parlamento narė R. Morkūnaitė-Mikulėnienė mokytojams įteikė knygą „Lietuviai Arktyje“, o moksleiviams – po kuprinėlę.

LPKTS Šiaulių filialo pirmininkė Valerija Jokubauskienė padėkojo visiems dalyviams ir juos parengusiems mokytojams. Tačiau didžiausią ačiū už šio regiono organizavimą tariame LPKTS Šiaulių filialo pirmininkai ir atkurtos Prisikėlimo apygardos vadui Juozui Mociui. Sie žmonės savo energija, žiniomis ir gebėjimu bendrauti su jaunimu Šiauliouose nuveikia didelius darbus.

Stanislava STAŠKUVIENĖ

Vytauto Didžiojo rinktinės ištakos

Tautos atmintis gyva. Iš lėpų į lūpas sklinda Miško legendą – kaip kūrėsi rezistenčinių judėjimų Marijampolės apskrityste.

Dar stovi sodyba, iš kurios į partizaninį karą išėjo Vytautas Gavėnas-Vampyras, rinktinės įkūrėjas ir pirmasis vadinas. Dar ošia medžiai, matė, kaip Vytautas su draugais iš slėptuvė į kuprines krovė ginklus būsimai kovai, nors karo ugnis dar žaižaravo tol už Kauno.

Rinktinės užuomazgą sudarė: V. Gavėnas, A. Bielskus, A. Ratkelis. Nacių okupacijos metu Bielskų sodyboje Balsupių kaime gyveno jo žentas generolas Mikas Réklaitis. Bielskaus sūnus Algirdas bendravo su V. Gavėnu.

Buvęs generolo piemuo Vincas Bubnys prisimena: „Čia jie vasaromis sportavo, ruošesi būsimai kovai. Bielskų sodyboje rinkosi jaunimas. Su jais bendravo generolas Mikas Réklaitis. Artėjant frontui V. Gavėnas ir A. Bielskus ginklus iš Bielskų nuvežė pas A. Ratkelį į Žydronių kaimą. Po to jau jaunu vyrų pulkas išėjo į palias. Būrių sūnus: V. Gavėnas, A. Bielskus, A. Puskunigis, J. Medelis (generolo samdinys iš Balsupių kaimo), V. Arlauskas (kumetis), A. Ratkelis iš Žydronių kaimo ir V. Gavėnas, Vytauto brolis. Pirmajį kovos krikštą būrys patyrė susikovės su raudonaisiais partizanais dar prieš antrąjį sovietų okupaciją.“

Nepriklausomybės metais Vytautas Gavėnas mokėsi Kaune. Dienyne šlaistėsi dvejetukai. Kai sesuo Albina broli pabarė, šis pasiskundė atminties stoka. Kartą per šventes pas seserį svečiavosi Lietuvos veikėjas Vailokaitis. Sesuo pasiskundė brolio nepažangumu. Vailokaitis Vytautą „paguodė“: „Gyventi galima ir be mokslo... Man reikia kerdžiaus“. Vytautas supykė ir kibo mokytis, kad net peršoko vieną klase. Vėliau išstojo ir sėkmingai baigė technikos mokslus. Prasidėjus nacių–sovietų karui, bolševikus palydėjo šuviais į padus. Ir nacių okupacijai nepritarė, vengė viešumo.

1945 metų pavasarį, kautynių su NKVD metu, paliose žuvo devyni partizanai. Vietiniai juos palaidojo Gundelių kaimo kapinėse, o Vladą Gavėnų-Tarzaną, Vytauto brolį, ir Sigitą Melniką paslė-

pė, o kitą dieną palaidojo Daukšių kapinėse. Šiandien prie žuvusių kapo rymo kryžiai, žydi gėlės.

Kai Lietuvos kraštas „prāždo raudonai“, Vladas Gavėnas-Tarzanas tarnavo Lietuvos kariuomenėje. Prasidėjus sovietų–nacių karui, jų dalinys traukėsi Baltarusijos link. Vladas vairavo automobilį, vežė sovietų karininkus. Čia jis patyrė baisią tragediją. Mašinoje šalia Vinco sėdėjo Lietuvos karininkas A. Pilvelis, ant galinės sėdynės – du sovietų politrukai. Pasigirdo šūvis, A. Pilvelis nuvirto. Kraujas apliejo Vlado veidą, drabužius. Politrukai įsakė sustoti, kūną išmetė. Po šios tragedijos Vladas nutarė bėgti. Jis sugadino automobilį. „Skubiai sutaisyk!“ – įsakė kapitonas ir įremė Vladui automatą į krūtinę. Tuo metu netoli sprogo sviedinys ir kapitono kruvini skarmalai pakibovo virš medžio šakų. Vladą sprogimas kontūzijo, bet sukaupės jėgas jis nušliaužė į pelkę, kur sutiko lietuvių iš to paties dalinio ir pateko į nacių–belaisvių stovyklą Pabradėje. Vladas iš ten pabėgo ir slapstėsi. Antrą kartą atėjus bolševikams žinojo, kas jo laukia, tad kelias į palias Vladui buvo užprogramuotas.

Vytautas Gavėnas-Vampyras būriuose įvedė karinę drausmę. Pats rodė pavyzdį: nerūkė, negėrė. Visai kitokijį nupiešė rašytojas V. Misevičius apybraižoje „Vampyrų maištas“: „Dažnai ateidavo girotas Vampyras, o su juo ir kunigas Lelešius. Jie – tikri draugai... Po naktinių žygijų ilgai gulėdavo, girtaudavo, o paskui staiga dingdavo...“ (121 p.) Tačiau Vytautą pažinojusieji teigia, kad buvo tikras blaivininkas, teisingas, draudė mirties nuosprendžius sovietų aktyvistų artimiesiems, nors sakydavo: „Koks šova, tokia ir uodega...“

Vytauto Didžiojo rinktinės partizanai, vadovaujami Vampyro, užpuole Gižų stribelnyčią, o 1946-aisiais prie Šunskų sunaikino NKVD kareivių būrių. Du kartus puolė Keturvalakių milicijos buveinę.

Ypač sudėtingą operaciją suplanavo ir įvykdė 1947 metų vasario 18 dieną Marijampolėje, kai ant Vampyro meškerės pakliuvo miesto vadovaujančios „galvos“.

Spaudai parengė Albinas SLAVICKAS

2012 m. gegužės 18 d.

Tremtinys

Nr. 19 (993)

7

Skelbimai

Gegužės 18 d. (penktadienį) 19.15 val. „Ryto“ gimnazijos aktų salėje (Kluonio g. Nr. 2) prasidės Druskininkų rezistencijos ir tremties muziejaus organizuojamas renginys „Nakties muziejus“, skirtas Partizanų pagerbimo, karaliomenės ir visuomenės vienybės dienai paminti. Renginys bus pratęstas prie Mergelės akių memorialo, kur nusisime lydini sausumos pajėgų pučiamujų orkestru. Žuvusių partizanų atminimą pagerbsime uždegdamis žvakutes, padėdami gėlių. Prie partizanų laužo skambės Druskininkų mokyklų ansamblį ir kitų atlikėjų dainos, gros pučiamujų orkestras. Vaišinsimės kareiviška koše.

Gegužės 19 d. (šeštadienį) Kaišiadoryse organizuojamas Krasnojarsko krašto Mansko rajono Unguto miško pramones ūkio 1948 metų būvusių tremtinių susitikimas. **9.30 val.** šv. Mišios Kaišiadorių katedroje. Šventinsime atminimo akmenį. Vaišės suneštinės. Pabendrausime, pabūsime kartu.

Teirautis tel. (8 346) 53 181 Janinos, (8 342) 53 165 Reginos.

Gegužės 20 d. (sekmadienį) 12 val. Kretingos rajono Darbėnų miestelio bendruomenė maloniai kviečia į iškilmingą minėjimą, skirtą Lietuvos partizanų pagerbimui.

12 val. šv. Mišios Darbėnų miestelio bažnyčioje. **13 val.** iškilmingas minėjimas ir gėlių padėjimas prie paminklo Karodo rinktinės partizanams. **15 val.** gėlių padėjimas prie paminklo partizanams Nausėdų miške. **16 val.** dainų ir poezijos vakarė prie suneštinių vaišių stalo.

Gegužės 22 d. (antradienį) 9 val. Marijampolės Šv. Mykolo Arkangelo parapijos bazilikoje bus aukojamos šv. Mišios už 1948 m. Marijampolės apskritys – Šunskų, Gižų, Sasnavos, Igliaukos, Daukšių, Pilviškių, Antanavo, Kazlų Rūdos, Jūrės ir kitų miestelių, tremtinius – maklakoviečius, igarkiečius, grįžiusius ir likusius ilsėtis Sibiro žemėje.

Gegužės 26 d. (šeštadienį) Alytuje, Dariaus ir Girėno g. 10, įvyks Tremtinių ir partizanų palikuonių asociacijos pristatymas. **10.30 val.** dalyvių registracija, **11 val.** renginio pradžia. Vaišinsmės suneštinėmis vaišėmis. Informacija tel. 8 646 41406.

Gegužės 26 d. (šeštadienį) 11 val. Kauno įgulos karininkų ramovėje (Mickevičiaus g. 19) įvyks Norilsko 1953 m. politinių kalinių, sukilimo dalyvių susitikimas. Maloniai kviečiame dalyvauti.

Teirautis tel. (8 5) 231 8026 Broniaus Zlatkaus, (8 37) 778 954 Vytauto Balsio.

Gegužės 26 d. (šeštadienį) kviečiame į Irkutsko srities Usoles rajono Taljano gyvenvietės tremtinių susitikimą Kauno rajono Ilgakiemio kaimo kultūros namuose. **11 val. šv.** Mišios Garliaus bažnyčioje.

Pasiteirauti tel. 8 684 93 635.

Gegužės 26 d. (šeštadienį) Panevėžio r. Berčiūnuose rengiamas Krasnojarsko krašto Partizansko rajono būvusių tremtinių susitikimas. **13 val. šv.** Mišios Berčiūnų bažnyčioje. Po pamaldų vyks popietė. Maloniai kviečiame dalyvauti.

Teirautis tel. 8 682 52 418.

ISSN 2029-509X

Leidėjas LPKTS

Tremtinys

LPKTS puslapis internte: <http://www.lpkts.lt>

Įmonės kodas 3000 32645. Ats./sask. Nr. LT18 70440600 0425 8365, AB "SEB" bankas.

Redaktorė

Jolita Navickienė

Redakcija:

Dalia Maciukevičienė,

Vesta Milerienė

Užjaučiamė

Nuoširdžiai užjaučiamė LPKTS Kauno filialo narė Kazimierė Sandrikė ir jo artimuosis dėl brolio Broniaus mirties.

LPKTS Kauno filialas

Mirus Vilniaus Sąjūdžio grupių susivienijimo „Labora“ tarybos nariui, Vilniaus Sąjūdžio tarybos nariui

Algimantui Malinioniui (1931–2012) užjaučiamė šeimą ir artimuosis.

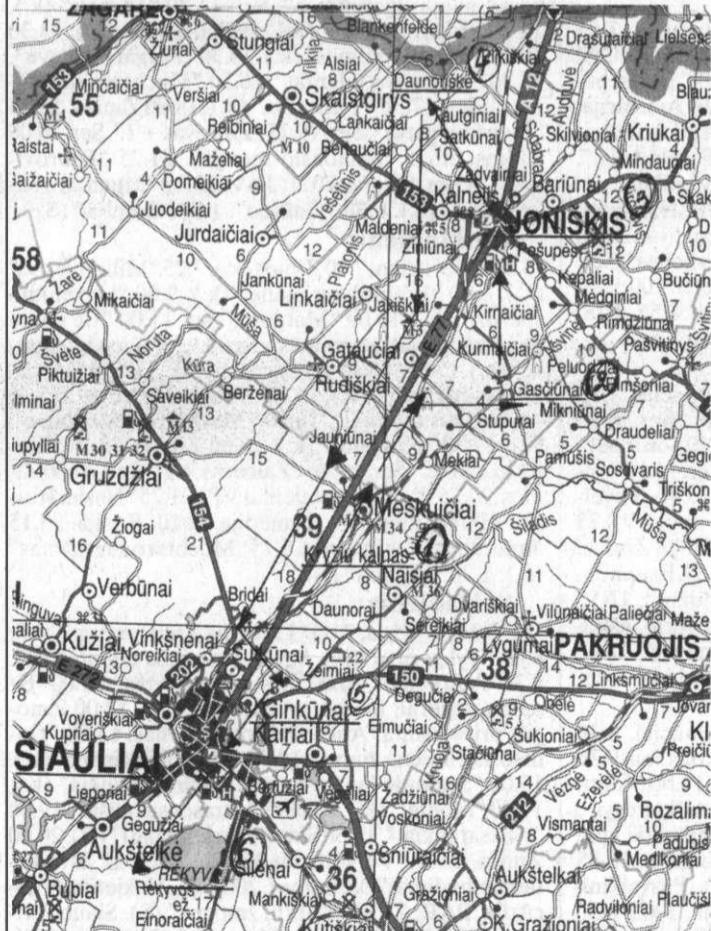
Vilniaus sąjūdininkai

Gegužės 22 d. (antradienį) Vilniuje paminėsiame 1948 metų didžiųjų tremimą, pagerbsime tremtinius ir Laisvės kovotojus. **8 val. šv.** Mišios Vilniaus arkikatedros bazilikos Šv. Kazimiero koplyčioje. **17.30 val.** susikaupimo valandėlė prie paminklo sovietinės okupacijos aukoms atminti (skvere Aukų g. 2A/Gedimino pr. 40).

Maloniai kviečiame dalyvauti.

Birželio 2 d. (šeštadienį) LPKTS Šiaulių filialas kviečia į žygį „Priskėlimo apygardos partizanų takais“. Žygio pradžia **9 val.** prie Kryžių kalno (12 km nuo Šiaulių, šalia Šiaulių–Rygos plento). Iš Kryžių kalno vyksime į Gaščiūnus, Joniškį, Daunoriškė, Ginkūnų kapines. Žygį aptarsime prie Rėkyvos ežero. Pabaiga – **18 val.**

Teirautis tel. 8 682 46 651.

Mūsų adresas: Laisvės al. 39,

LT-44309, Kaunas, tel. (8 37)

323 204, faksas (8 37) 323 214.

Indeksas 0117.

Ei. paštas:

tremtinys@zebra.lt

ILSÉKITĖS RAMYBĖJE

Izabelė Brūzgaitė-Reškevičienė 1932–2012

Gimė Mastaičių k., Kauno r., ūkininkų Marijos ir Petro Brūzgų šeimoje, auginusioje penkis vaikus. Mokėsi Garliavos, vėliau – Šilavoto, Veiverių mokyklose. 1951 m. šeima ištraukta į Tomsko sr. Aleksandrovo r. „Sverdlovsko“ kolūkį. Tremtyje mirė Izabelės mama. 1955 m. Izabelė išvyko į Tomską pas ištraukta Vaitkauskų šeimą. Isidarbino statybose. Baigė buhalterių kursus. 1957 m. grįžo į Lietuvą. 1975 m. Izabelė su broliu Leonardu iš Sibiro parsivežė mamos palaikus. 1961 m. ištekėjo už Petro Reškevičiaus, užaugino tris sūnus ir dukterį.

LPKTS Garliavos filialas

Matas Rubšys

1929–2012

Gimė Bučių k., Laukuvo valsč., Tauragės aps., ūkininkų šeimoje, auginusioje keturis sūnus ir dvi dukteris. Baigė Laukuvo gimnaziją, mokėsi Vilniaus pedagoginiame institute. Nuo pirmųjų okupacijos dienų šeima išitraukė į pasipriėšinimo sovietams kovą. Matas nuo 1944 m. rėmė partizaninį judėjimą. Nuo 1950 m. ištraukė į Žemaičių apygardos vado Vlado Montvydo–Žemaičio ryšininkų gretas. Pogrindžio spauda aprūpindavostudentus. Dirbo anglų kalbos mokytoju Mažeikių vidurinėje mokykloje. Vedė, užaugino dukterį.

Palaidotas Mažeikių kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiamė dukters šeimą, gimines, bendradarbius, artimuosis.

LPKTS Mažeikių filialas

Vladislava Liatukaitė-Vėlienė

1932–2012

Gimė Kūdaičių k., Šilalės valsč., Tauragės aps., vidutinių ūkininkų šeimoje. Už tai, kad brolis Stasys pasitraukė pas partizanus, šeimą baudėjai ištrėmė į Sibirą. Grįžusi į Lietuvą Vlada apsigyveno gimtajame Kūdaičių kaime, ištekėjo, užaugino vaikus. Vėliau persikelė gyventi į Laukuvą. Gyveno vieniša.

Palaidota Laukuvo parapijos kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiamė vaikus su šeimomis, gimines ir artimuosis.

LPKTS Šilalės filialas

Zenonas Murauskas

1944–2012

Gimė Palangoje, Užkanavės k. (dabar Užkanavės gatvė). 1945 m. suėmė tėvą. 1948 m. kartu su mama ir sesute buvo ištrauktas į Tomską. Grįžęs į Lietuvą baigė Palangos vakarinę vidurinę mokyklą ir neakivaizdžiai Vilniaus universitete išgijo ekonomisto specialybę. Dirbo įvairiose īmonėse ir organizacijose. Išitraukė į Šiaudžio veiklą. Užaugino dvi dukteris.

Palaidotas Palangos kapinėse.

Užjaučiamė dukteris, vaikaiti ir seserį.

Palangos buvę tremtiniai

Stasys Poškevičius

1927–2012

Gimė Didkiemio k., Šilalės r., Tauragės aps., ūkininkų šeimoje. Nuo pirmų antrosios okupacijos dienų ištraukė į pogrindinę veiklą, visokeriopai rėmė partizaninį judėjimą – buvo ryšininkas. Dirbo miškininku. Sukūrė šeimą, užaugino dukterį. Aktyviai dirbo LPKTS Šilalės filiale, ilgą laiką buvo Didkiemio gyv. buvusių tremtinių seniūnu. Maloniai bendravo su buvusiais tremtiniais, rūpinosi jų būtimi.

Nuoširdžiai užjaučiamė dukters šeimą, gimines ir artimuosis.

Projektą „Lietuvos Laisvės kovų, tremties ir tautos netekčių atspindžiai“ remia

Spausdino spaustuvė UAB

“Rinkos aikštė”, Josvainių g. 41,

Kėdainiai

Offsetinė spauda 2 sp. lankai.

S P A U D O S ,

R A D I O I R

T E L E V I Z I O S

R É M I M O

F O N D A S